

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 19.

Stockholm den 11 Maj 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: $\frac{1}{4}$ år... kr. 4: 50 $\frac{1}{2}$ år... kr. 2: 50 $\frac{3}{4}$ " " " 3: 50 $\frac{1}{4}$ " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bok- handel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgiftningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1911, F. Englands Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
--	---	---	--	---

Paulina Kuczalska-Reinschmit.

Den 30 mars 1881 lästes i den polska tidningen "Eko" Paulina Kuczalskas första artikel i kvinnofrågan. 30 år ha gått sen dess, 30 år, som för Paulina Kuczalska varit fyllda af hängifvet arbete för den sak, i hvars tjänst hon redan som ung flicka ställde sig.

På initiativ af Polens kvinnliga rösträttsföreningar firades fru Kuczalska-Reinschmits jubileum i Varschau den 6—7 maj, och inbjudan har anländt till Sveriges och förmodligen till alla andra länders rösträttsföreningar att deltaga i jubileet genom delegerade eller genom att skicka bidrag till det festnummer af Ster, Polens Dagny, som utgifves till jubileet.

Den stora tvådagarsfesten, som när detta läses redan gått af stapeln och som att döma af det utsända meddelandet närmast haft karaktär af en kongress, var bestämd till de sista dagarna i mars, men måste uppskjutas, emedan stadsmyndigheterna dröjde med att ge sitt tillstånd.

Flera af kvinnorörelsens viktigaste frågor skulle behandlas vid kongressen: kvinnan och kommunalstyrelsen, kvinnan i kontorsarbetet, lagfrågor, som röra kvinnan, moderskapet och kvinnans frigörelse, sträf-

vanden hos landsbygdens kvinnor, arbeterskornas ställning m. m. Man hinner diskutera mycket på två dar i Polen!

I Dagny 1907, häftena 18—19, finnes en artikel af E. Weer om kvinnorörelsen i Polen, där intresserade kunna få upplysningar. Författarinnan framhåller där, att kvinnorörelsen i Polen ända till 1905 haft ett annat utseende än i andra länder. Kvinnan har där icke haft anledning att kämpa för likställighet med mannen, där ha män och kvinnor haft det lika illa ställt, sedan Nikolaus I beröfvade männen alla politiska rättigheter. Så mycket större anledning ha de polska kvinnorna haft att kämpa för förbättrad ställning åt sig i andra afseenden. Konventionella fördomar, understödda af katolskt bigotteri, ha i ovanligt hög grad hindrat kvinnorna i Polen från att förskaffa sig upplysning. Att arbeta för betalning har ända in i sena tider ansetts som högst opassande — så väckte det verkligt uppseende, när en ung adlig dam tog plats på Allmänna telefonbolagets nyinrättade kontor i Varschau — och den betalning, som lämnats för kvinnligt arbete, har på grund af landets dåliga ekonomiska ställning varit synnerligen klen. De kvinnor, som velat arbeta för sitt kön, ha således haft rikt arbetsfält.

Vid den tid, då Paulina Kuczalska med sin artikel i Eko framträdde för offentligheten, rådde en ovanligt tryckt stämning i det polska samhällslivet.

Censuren kväde hvarje försök till opposition — om den också icke gick fullt så långt som på 1830-talet, då den systematiskt undertryckte ordet "wolno", som betyder "långsamt", men äfven "fritt". Inga som helst sammanslutningar voro tillåtna. Att få människor att entusiasmeras, att samlas kring gemensamma uppgifter, att arbeta för att förverkliga uppgjorda planer är alltid svårt, hvad skall det inte vara, när man inte får skriva offentligt och inte samlas utan tillstånd! Men Paulina Kuczalskas intelligens och energi voro stora nog att öfvervinna svåra hinder. Man häpnar, när man hör hvad hon uträttat.

Omkring år 1885 grundade hon en anstalt för flickuppföstran. De polska flickornas uppföstran hade dittills skett efter receptet: fransk bonne, klosterpension. Fru Kuczalska kom med moderna idéer och omsatte dem med seg energi i praktiken. Många, många polska kvinnor ha henne att tacka för en uppföstran, som sätter dem i stånd att förstå lifvet sådant det verkliga är.

Fru K:s andra stora verk var grundandet af en välgörenhetsinrättning, som alltiämt existerar. På den som grund ha uppväxt en mängd nyttiga institutioner: Förmedlingen för kvinnligt arbete, som förmedlar och befordrar kvinnligt yrkesarbete, kvinnliga kooperationsföreningar, anstalter för utbildande af kindergartnarinnor. En sammanslutning af kvinnor på landsbygden, en förening af kvinnliga kontorsbiträden är också fru Kuczalskas verk.

För polska kvinnliga studerande har hon varit outhärlig, alltid till hands med uppmuntran, råd, stipendier och lån för dem som behöft det. Vid kongresser i kvinno- och uppföstringsfrågor är hon alltid med, och hvad mera är, hon lockar skaror af kvinnor med sig till dem. Hvilket kraftprof betecknar icke det i denna tröghetens värld!

År 1905, då det märkliga oktobermanifestet kom ut, om hvars betydelse för millioner och åter millioner människor vi väl aldrig gjort oss en föreställning, år 1905 blef den polska kvinnans ställning gentemot mannen en ny. Då fick mannen rösträtt — om än en begränsad och riskabel sådan —, då först kunde kvinnan komma med sitt likställighetskraft.

Då stod Paulina Kuczalska som den själfskrifna anförarskan för den nya rösträttsrörelsen. Samma år, 1905, redigerade hon ett memorial, hvori kräddes politisk och social likställighet, och inom kort hade 30,000 kvinnor undertecknat det.

I juni samma år sammanträdde i Varschau den första stora kvinnokongressen, föranstaltad af fru Kuczalska och delvis anordnad som en hyllning åt Eliza Orzeszko, Polens ädlaste kvinnogestalt i senare tider, om ock icke dess främsta rösträttskvinna. —

År 1906 fann regeringen äntligen för godt att sanktionera Polens första kvinnliga rösträttsförening. Den har nu filialer på många håll i landsorten. Sedan 1907 utger den en tidskrift, "Ster" (Styret), där fru Kuczalska är redaktör. Det är också hon, som

håller kontakten uppe med kvinnorörelsen i den öfriga världen. —

Vid ett besök i Varschau 1903 blef jag kallad till fru Kuczalska för att ge några upplysningar om hem för arbeterskor; man hade för afsikt att anordna sådana i Varschau. Jag fann henne då i ett litet mörkt lånbibliotek vid en bakgata. Hon hade biblioteket dels för sin utkomsts skull, dels som skylt för sin verksamhet — det var före 1905. I ett litet rum bakom expeditionen med de många böckerna satt hon vid ett stort, med papper belamradt skrifbord, blek och tård, med pincenez och kortklippt hår. Hon kom mig att med en viss olust tänka på skämttidningarnas dumma kvinnosakstyper. Men när hon började tala, intog hon genast genom den entusiasm, som värmde hennes tal, och när jag gick därifrån, var jag fylld af respekt för det jättearbete, som jag anade utfördes af den bleka kvinnan där i det otäcka mörka lilla rummet, där hon satt som gömd undan en misstänksam regerings spioneri.

— Vi kunna nog tycka, att rösträttsarbetet i Sverige är svårt och besvärligt ibland. Men hvad är det mot i Polen! Man kunde fylla volymer med skildringar af svårigheterna där. Jag skall ta bara ett exempel, alldeles färskt. Till denna hyllningsfest för fru Kuczalska behöfdes tillstånd från myndigheterna. Det begärdes i god tid, anordningar vidtogos för festen-kongressens hållande i slutet af mars, som jag redan nämnt, men tillståndet kom först i april. Man önskade göra en insamling till en jubileumsfond åt fru K. Det förbjöds, och insamlingen får nu göras i smyg.

Det vackraste hos kvinnorörelsen är i min tanke det, att den lär oss se ut till och känna samhörighet med alla världens kvinnor. Tänk i dessa dagar några vänliga tankar om de polska arbetande kvinnorna, som vandra en sannskyldig törnestig — och tänk då först och främst på fru Kuczalska-Reinschmit! Vi kunna icke på annat sätt fira hennes jubileum.

A. M. J.

Ny förlikningsbill i engelska underhuset.

I underhuset har förslag inlämnats om att huset skulle bifalla vid första behandlingen förslaget om utvidgning af rösträtten till alla kvinnor som ha eget hushåll. Därigenom skulle omkring 1 miljon kvinnor få rösträtt. Förslaget bifölls med 255 röster mot 88.

Detta nya förlikningsförslag, som skulle förskaffa en mindre del af Englands kvinnor rösträtt, har burits fram af medlemmar ur alla partier, motionärerna uppgå till ett 60-tal. Det är således icke någon partimotion, utan ett försök af rösträttsvänner ur alla läger att skjuta en bräsch i motståndet mot beviljandet af politisk rösträtt åt kvinnor. Huruvida billen medgifves tid för slutlig behandling och då antages är ovisst.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

DAGNYS LÄSARE
böra gynna
DAGNYS ANNONSÖRER

Barnavårdsmötet i Stockholm.

A nordnandet af det barnavårdsmöte, som för en tid sedan hölls i Stockholm, det första i sitt slag, var ett helt naturligt uttryck för det stora intresse för den allmänna barnavården, den som samhället bär ansvaret för, hvilket vaknat och spridt sig mer och mer. Att detta möte kom till stånd är därför på intet sätt anmärkningsvärdt. Ej heller det faktum att det var så talrikt besökt. Ty när det gäller en fråga som denna, så finnes det väl knappast någon, som ej i ett eller annat afseende eller vid ett eller annat tillfälle berörts af densamma. Den ligger därför till en viss grad inom den stora allmänhetens intressesfär. De frågor som diskuteras vid ett sådant möte kunna alltid påräkna ett tämligen vidsträckt intresse.

Men hvad som kanske är mera anmärkningsvärdt är att så många af dem, som själfva ha arbetet på detta område till sin lifsuppgift, hade kommit, att så många af mötesdeltagarna hade en djup och mångårig praktisk erfarenhet. Vid första ögonkastet kan det ju tyckas som något helt naturligt, att just de skulle vara med. Men det är bestämdt inte så naturligt. Är det inte i stället ofta så, att den som sysslar med det praktiska arbetet förlorar intresse för den mera teoretiska sidan af saken? Det ligger så nära till hands att de, som ha en praktisk verksamhet, hvilken kräver ett djupgående, individuellt, man skulle nästan frestas att säga detaljeradt arbete, att de ha föga tid — och kanske också föga sinne — för att öfverblicka det stora hela, själfva principfrågorna.

Dock är det väl just från den synvinkel, som deras erfarenhet lägger på principfrågorna, som dessa skola ses, och att dessa, de praktiskt erfarna, i så stor utsträckning som här var fallet infunnit sig var ett glädjande faktum, som redan från början lofvade godt. Genom inläggen från det praktiska barnavårdsarbetets representanter fingo diskussionerna vid detta möte en viss vederhäftig prägel och utmärkte sig för en saklighet, så stor att den ibland gick nästan för långt.

Mötets betydelse förefaller mig att vara åtminstone trefaldig.

För det första tjänade det att uppmuntra och underblåsa det intresse, som människor i allmänhet hysa för dessa frågor, att ge detta intresse vissa hållpunkter och söka leda det i rätta färar.

För det andra att ge arbetarna på området en öfverblick öfver hela den fråga, hvaraf deras verksamhet är en liten del, men en del, som det härigenom går lätt att se i dess samband med det stora hela. För dem måste ett sådant tillfälle att se sin verksamhet mera i stort, så att säga utifrån, verka som en vederkvickelse.

De som i tal och skrift syssla med dessa frågor allmänna sidor hafva nog mycket att taga vara på af hvad det praktiska arbetets män och kvinnor hade att säga. — Det var med ett ord ett tillfälle, där det teoretiska och praktiska arbetet för ett och samma syfte kom i beröring med hvar annat.

För det tredje gaf mötet ett ganska klart intryck af

hvar man står och hvart man önskar komma. Splittring på så godt som alla områden och en stor ojämnhet och olikhet i utöfvandet af den offentliga barnavården, det var hvad som klart framgick af hvad som sades. Men att denna splittring och ojämnhet framhölls så starkt som den gjorde, är bara det ett glädjande faktum. Man har kommit ett långt steg framåt om det medvetandet klart formulerat, att splittringen kännas som en olägenhet, att större enhetlighet behöfves, äfven om meningarna kunna vara både oklara och delade om hur långt en centralisation bör sträcka sig eller hvari den bör bestå. Men för att ett önskvärdt samarbete skall komma till stånd, är en af de nödvändiga förutsättningarna nog att de, som handha en gren af den allmänna barnavården, på sätt som här skedde få kännedom om det arbete som af andra bedrivs inom andra grenar af samma barnavård.

Under diskussionerna inom de olika frågorna framhölls i ett par fall — rent förvånande enstämmigt — icke endast att man önskar reformer utan också i hvilken riktning de borde gå. Detta gäller i all synnerhet om fosterbarnsvården, att inspektionen bör utsträckas till att omfatta äfven andra fosterbarn än dem, som nu komma under dess hägn; och att koncessionstvång bör införas, därom syntes meningarna ej vara delade, liksom ej heller därom, att gränserna för barnavårdsnämndens befogenhet äro för snävt dragna. — En sådan uttalad opinion för ändring i en viss riktning af de nu gällande barnavårdslagarna torde väl få tillmätas en större betydelse än eljest just vid en tidpunkt, då dessa lagar äro under revision.

Hvad de olika föredragen och diskussionerna beträffar, är ju ej här platsen att ingå på någon närmare redogörelse. Utförliga referat i de dagliga tidningarna ha lämnats, och förhandlingarna i sin helhet komma att tryckas och därigenom bli tillgängliga för intresserade.

Det föredrag, hvarmed landshöfding Widén inledde förhandlingarna, var på en gång ett helt program för omläggningen af den offentliga barnavården som också en ram kring de följande dagarnas föredrag. Han genomgick de olika grupper af barn, som samhällets vård omfattar, och skisserade de reformer, som på de olika områdena voro önskvärda; så t. ex. framhölls vikten af att fysisk vanvård bör kunna beifras, af utsträckt inspektion öfver barnavården, af moderskapsförsäkring och andra åtgärder i syfte att stärka sambandet mellan mor och barn, af skärpning af faderns försörjningsplikt m. m.

Dessa två sistnämnda frågor voro helt naturligt föremål för mötets starka intresse, och ett par af dess lifligaste diskussioner uppstodo just efter doktor Jundells föredrag om "Späda barn och deras mödrar" och borgmästare Petterssons om "De utom äktenskapet födda barnens rättsliga ställning". De önskemål, som i det sist nämnda föredraget påyrkades, voro synnerligen långt gående, som t. ex. bland annat att utom äktenskapet födt barn under vissa villkor bör tillerkännas rätt till faderns namn samt rätt till arf efter fadern och hans släkt. De ganska farliga konsekvenser en sådan bestämmelse kunde

befaras medföra för de lagliga familjerna framfördes också under diskussionen som en invändning mot den samma. — Diskussionen efter doktor Jundells föredrag rörde sig hufvudsakligast kring den förvisso mycket svårlösta frågan hur sambandet mellan mor och barn skall bibehållas; att det som regel bör bibehållas fastslogs som ett gifvet faktum.

Doktor Jundell är som bekant en ifrig förespråkare för de så kallade småbarnshemmen, där mor och barn tillsammans intagas. Att dessa hem ha utträttat mycket godt samt till en hel del unga mödrar bringat den bästa hjälpen i den bästa formen kan ej af någon förnekas. Men de passa ej för alla. De passa för dem, som haft tjänst på restauranter eller i familjer, som ej kunna något yrke och som ej varit vana vid så stor personlig frihet som t. ex. fabriksarbeterskor. För dem, som inom ett eller annat yrke kunna förtjäna sitt uppehälle, äro de kanske ej så lämpliga, liksom dessa också sällan söka dit. Detta framhölls synnerligen kraftigt under diskussionen. En sida af frågan, som egendomligt nog lämnades ganska obeaktad, är frågan om hur sambandet mellan mor och barn i längden skall kunna bibehållas på småbarnshemmet.

Det var vid detta tillfälle främst sambandet mellan modern och det späda barnet, som man tänkte på. De späda barnen upptogo äfven i öfrigt en afsevärd del af mötets program, och de tyckas vara föremål för ett mycket stort intresse, något som är helt naturligt, då deras sak genom att så länge varit försummad nu i stället så mycket starkare trängt sig fram och en hel del institutioner till deras vård just på de senare åren sett dagen.

När Barnavårdsmötet efter fyra för deltagarna helt säkert ganska ansträngande dagar upplöstes och deltagarna begåfv sig tillbaka till sitt arbete, vill man så gärna tro, att de gjorde det med en stärkt tillförsikt om det ljusa och hoppfulla i detta sitt arbete. De arbeta för barnen, och barnen, det är framtiden.

Ellen Afzelius.

Rösträttskåseri.

Kvinnornas kamp för sin rättvisa sak föres icke mot samhället och icke mot något eller några vissa partier utan mot alla den kvinnliga rösträttens fiender, hvad och hvilka de än äro. Denna kvinnornas strid liknar det stora kriget däruti, att perioder af intensiv verksamhet ömväxla med lugnare perioder, och liksom truppena begagna dessa lugnare perioder till att andas ut och stärka sig och äfven att roa sig, så visa kvinnorna mångsidigheten i sin rörelse genom att mellan drabbningarna komma tillsammans och idka vänskapligt umgänge med vänner och fiender.

En glädjande iakttagelse, som rösträttsarbetet har gifvit oss tillfälle att göra, är att kvinnorna disponera en stor proportion humor, och det är en härlig sak. Ty humor behöfs i det dagliga lifvet — hvad vore hemmet och sällskapslifvet utan humor — och i det offentliga, hur odrägligt är icke ett tal, som saknar humor! Men framför allt behöfva kvinnorna en fond af humor att ta af, när de följa den nutida diskussionen i kvinnofrågorna.

Den kvinnliga rösträtten handteras af vissa frenetiska

rösträttsfiender på samma sätt som gumman handskades med sin skinnpås, — den blötte hon, och den stötte hon, och den slog hon i en vägg. Få nu se om Första kammaren slår rösträtten i en vägg. En annan egendomlig företeelse är att samma argument, som A. begagnar för att bevisa, att hon icke skall ha rösträtt nu, använder B. för att bevisa, att hon skall ha den genast, C. för att ställa frågan på framtiden, och D. för att skjuta upp den till evigheten.

Diskussionen om rösträtten ger henne också tillfälle att betrakta sig själf i en mångfald af egenskaper. Samma dygder och samma laster, som föranleda den ene att anse henne oduglig för samhällsarbetet, föranleda den andre att anse henne särdeles skickad, kanske outhärlig i statens tjänst.

Vän som fiende bruka betrakta henne från fysiologisk, social, intellektuell och politisk synpunkt.

I alla tider ha vissa fysiologiska egenskaper väckt stora betänkligheter. Det är nästan som om man föreställde sig, att hvar gång en kvinna sätter på sig hatt och kappa för att gå ästad och lägga sin valsedel i urnan, så möter hon storken i tamburdörren med ett litet rosenrött bylte i näbbet, och han klappar: "Vänd hem igen och fullgör din första och dyrbaraste samhällsplikt", men tyvärr för dessa motståndare finner sig icke storken på så regelbundna tider, att man kan befara att han särskildt kommer att i framtiden göra valdagen till sin dag. Samma bekymmer föranleder i vårt kyrkomöte med anledning af gift kvinnas anställning i folkskolan uttalandet att hon vore mindre lämplig, emedan detta hinder för hennes tjänstgöring inträffade "oupphörligt, en gång om året, kanske icke fullt så ofta". Detta resonnemang äro kvinnorna i stånd att bemöta med åtminstone en statistik, nämligen från Stockholms folkskolor, där gifta kvinnor tjänstgjort en ansevärd tid, och det visar sig, att behovet af tjänstledighet sträcker sig till en månad hvar 7:de år för gift lärarinnor. Statistiken blir nog ändå fördelaktigare för framtidens röstande och valbara kvinnor.

Kvinnans stora förmåga af social verksamhet prisas ofta och varmt. Hennes insatser i nykterhetsarbetet, sedlighetsfrågan, barnavården, folkbildningen, skolväsendet etc. lofordas varmt, men till vår stora förvåning upplyser oss professor Reuterskiöld i sin mångomtalade utredning om att denna verksamhet icke meriterar för förtroendeposter på det politiska området, emedan den måste kallas endast välgörenhet, såsom inriktad på andras intressen, icke på egna.

Kvinnornas själ måste varit i stark växt under de sista århundradena att döma därpå, att man under medeltiden ifrågasatte om hon öfverhufvud taget hade en själ, men denna supposition under tidernas lopp försvunnit och man nu till och med går så långt, att man tillerkänner henne en viss, ja ganska betydande intelligens, så nämligen, att den främsta kvinnan visserligen icke anses kunna täfva med den främste mannen men dock stå öfver den näst främste, alltså sättes den högsta kvinnointelligen sen i rang mellan första och andra graden af manlig intelligens.

Kvinnan får ofta höra, att hon saknar snille, själfständighet, forskarande, förmåga af objektivitet samt att hon är medelmåttig, osjälfständig, går i ledband, pladdrar efter hvad andra säga, blindt auktoritetsbunden. Enligt professor Reuterskiöld gäller det emellertid "för individen mindre att själf pröfva än att i sin mån tillse, att den ledning, som pröfvar, är därtill så politiskt väl kvalificerad som möjligt och att sedermera lita på dennas ledning". Man skulle då tycka, att kvinnan enligt anförda uppfattning skulle lämpa sig utmärkt bra för nutida po-

Den patenterade

PUFFSÄNGEN

är delvis tillverkad af stål samt ytterst stark. Den har därjämte ett prydligt utseende, och passar för alla hem både i stad och på landet. Begär priskurant.

PER FROMS MEK. VERKSTADS A.-B.,

Mäster-Samuelsgatan 34, STOCKHOLM.

OBS! Säljes äfven i alla möbelföretag.

Freja-Magasinet.

Specialaffär för Damartiklar.

18 Humlegårdsgatan 18

29 Drottninggatan 29

litisk verksamhet, men vi få veta, att hon är olämplig för densamma, ty hon kan ej själfständigt pröfva frågorna, ej uppge egna synpunkter, ej inordna sig under partiledningen, ej se saker och ting objektivt, ej vara det lydis kreaturet i valboskapen — det är nu det viktigaste. Hon har alltså den oturen att icke passa under några förhållanden, ty som hennes grundegenskaper framdragas regelbundet de, som äro de för tillfället minst önskliga.

Historien har fullt upp med exempel på att kvinnor skött sig förträffligt som regenter och diplomater, och vi ha äfven bevis på att kvinnor varit politiskt likställda med män, om de bestridt samma samhällsfunktioner, t. ex. som ägare af jordagods, utföware af vissa borgerliga yrken, och att samhället stundom mot deras vilja kräfft deras fullgörande af deras medborgarplikt. Ett dylikt fall anföres i ett bref af den 20 december 1859 skrifvet af Eugenia Wallqvist till hennes "Allra käraste vän Ann-Charlott". Hon skrifver bland annat:

"Men den nya tiden har så många nya funder, och det är därför med desto större glädje man ibland ser bevis på att fruntimren isynnerhet vilja behålla allt vid det hederliga gamla. Som nu hvad som händer i Uppsala stad. Där råder en förryckt paragraf i en gammal förordning, som kungör, att de borgaränkor, som fortfara att bedrifva mannens yrke, äro berättigade att deltaga i riksdags- och andra val. Nå, det berättigandet skulle väl för alltid ligga begravd, om icke det följdes af ett tvång för änkor att deltaga i val. Nu har en nyvorden borgaränka, som naturligt är, på det kraftigaste motsatt sig denna paragraf och vill partout ej afgifva sin röst. I sanning ett glädjande tidens tecken, att hon stred emot, ty hvart skulle det bära hån, om fruntimren skulle vilja vara med om något så opassande som att välja riksdagsman? Då ändrade sig väl också naturen och gaf det manliga könet alla det kvinnligas funktioner. Ty annars blefve ju ingen jämvikt. Men jag skall tacka Gud, om jag slipper upplefva den dag, då mannen runkar vaggan och rör om i grytan. Nej, goda Anne-Charlotte, vi få vara verkligt tacksamma för så som vi hafva det. Bättre kunna fruntimren ej få."

Staten bör gifvetvis fordra fullgörandet af medborgerliga plikter men det är obegripligt hvad staten är eftergifvande och föga kräfvande, när det gäller kvinnliga samhällsfunktionärer.

Ett märkligt resonnemang, som förekommer i prof. Reuterskiölds utredning, är följande. Han menar, att om individer, som äro socialt verkamma och äga reala intressen gemensamma med en väljargrupp, sakna rösträtt, blir detta en orättvisa mot denna väljargrupp, ty den får ej sin hela numerär och därmed ej sin behöriga maktställning. Man skulle då förmoda, att konsekvenserna däraf blefve, att hvarje väljargrupp skulle skynda att inkalla alla kvinnliga väljare, som tillhör den, men professor Reuterskiöld kommer i stället till den oförmodade slutsatsen, att den numeriska principen, hvarpå hela den nuvarande representationen bygger, utförd i sina yttersta konsekvenser måhända gör sig själf ur statlig synpunkt omöjlig. Det förefaller, som om betänkligheter för denna princip och dess yttersta konsekvenser skulle ha sitt upphof just i förskräckelsen för den kvinnliga väljarmassans inmarsch.

Den viktigaste konklusion, som professor Reuterskiöld kommer till, är att kvinnorna icke äro i stånd att utgöra en politisk maktfaktor. Därtill skulle nämligen fordras att äga reala gemensamma intressen och organisera sig för att arbeta fram dem på ett sådant sätt, att samhället måste upptaga i sig denna maktfaktor för att den icke skall verka irreguljär och oansvarig. Professorn misströstar om att något intresse — ens det ekonomiska — skall kunna för- må kvinnorna att organisera sig till en sådan maktfaktor, men denna riktlinje måtte väl föra direkt till suffra-

gettmetoder, strejk o. dyl. Det kräfves en viss humor för att följa professorn i detta resonnemang. Ty humor är ju "ett leende i tårar", "en sorg i rosenröd".

Humor behöfs också inför erfarenheterna af huru alla möjliga frågor och förhållanden, som förefalla rösträttsfienderna obehagliga, sammankopplas med rösträtten utan att ha det ringaste med rösträtten att göra. Så t. ex. hittade jag i Skara Tidning en insändare af "En efterblifven."

"Det är med bekymmer alla sant fosterländska valmän se framtiden an. Mörka moln uppstiga vid horisonten, bådande intet godt."

En rörelse, som man icke kan följa med oblandade känslor, är den kvinnliga rösträttsrörelsen. Jag vill ej här uppta tiden med att anföra alla de skäl, som tala mot kvinnans rösträtt, utan nöjer mig med att nämna ett enda: den den kvinnliga naturen inneboende modegalenskapen. Kan man verkligen sätta ifråga, att ge rösträtt åt varelser, som kläda sig så oförnuftigt? Kvinnorna bära ju hattar så stora, att de inte komma in genom en vanlig dörr, och så snäva kjolar, att de inte kunna ta ett ordentligt steg, för att nu inte alls nämna de djurfällar, fågelkroppar samt glas- och metallbitar de älska att hänga på sig. En nutida kvinna kommer en ofrivilligt att tänka på en vilde från någon af Stilla oceanens öar."

Det är bäst att vänta med rösträtten, tills alla kvinnor kunna skura ett golf, steka en sill, mjölka en ko. Då kan hon återkomma. Mottagandet skall då ock helt säkert bli ett annat än nu."

När en rösträttskvinna kom upp med idén att för- enkla de kvinnliga titlarna, hette det genast, att nu skulle rösträtten bli impopulär, då man fick klart för sig, att titelväsendet var pudelns kärna. Och dessa exempel kunna mångfaldigas. Däremot är det bra svårt för de närsynta att finna sammanhanget mellan rösträttsrörelsen och en hel del godt, som den utträtt här i världen.

Ja inför alla dessa orimligheter, som möta oss i den allmänna diskussionen, gäller det att tänka lugnt och låta detta vara detta. Emot professor Reuterskiölds hypotes att en grupp individer icke kan upptagas i staten utan att den utgör en för egna intressen mot statens ordning kämpande maktfaktor, måste kvinnorna ställa sin öfvertygelse, att detta gäller i närrättssamhället, men att dagligen och stundligen utvecklas på dess bekostnad rättssamhället, det vill säga det samhälle, som bygger på principen att rätt går före makt. I maktssamhället må det nog vara så att den maktfaktor, som sätter staten i oro genom irreguljärt och oansvarigt handlande, måste intämmas i staten för att tvingas till reguljärt och ansvarigt handlande, men i rättssamhället gäller det främst att inkalla i samhällsarbetet alla de krafter, som bevisa sig vara i stånd att starkt häfda principen att rätt går före makt.

Jenny Velandér.

Riksdagen.

Äkta makars beskattning. Med anledning af motioner af hr Clason och frih. Palmstierna har bevillningsutskottet föreslagit en skrifvelse till K. M:t angående sådan ändring i skattelagstiftningen, att äkta makars inkomster icke måtte sammanräknas vid beräkandet af bevillningsfritt afdrag.

L. K. P. R:s opinionsmöte i Stockholm.

Med anledning af rösträtsfrågans förestående behandling i riksdagen hade Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt utlyst ett möte i Stockholm måndagen den 8:de maj. Möteslokalen, Norra Latinläroverkets högtidssal, var på utsatt tid fylld till sista plats af en lifligt intresserad publik. Att bland densamma endast ett fåtal riksdagsmän kunde upptäckas berodde troligen till en stor del på att Andra kammaren samma kväll hade straffplenum; den inbjudan, som af Landsföreningen utfärdats till riksdagens ledamöter, hade troligen annars samlat ett stort antal af dessa. Tillfället att höra direkta uttalanden i saken af kvinnorna själfva strax före frågans behandling i riksdagen torde väl ha varit af verkligt intresse och ej mindre tillfället att få höra mrs Chapman Catt, som då för första gången adresserade sig till ett större svenskt publikum och därvid regogjorde för förhållandena i Amerika.

Mötet öppnades af dr Lydia Wahlström, som gaf en orienterande översikt af rösträtsfrågans läge, hvarefter mrs Chapman Catt, hälsad af ihållande handklappningar, besteg estraden. Den redogörelse hon lämnade af förhållandena i de amerikanska stater, där kvinnorna redan äga rösträtt, följdes under ljudlös tystnad af det talrika auditoriet, och när hon slutade sitt föredrag med den segervissta uttalande åsikten om att kvinnorna få sin rätt, så visst som att solen går upp, och att den svenska kvinnans seger skall blifva en seger äfven för de andra ländernas kvinnor, då vittnade de bedöfvande handklappningarna om att mrs Catt ännu en gång, i ännu ett land, genom sin vältalighet, sin värme och sin personlighets makt väckt ny entusiasm och hängifvenhet för sin sak.

Dr Petrinis briljanta nagelfarande af den gjorda rösträttsutredningen och föreliggande utlåtanden om kvinnors anställande i statstjänst, sammanfördt med reflexioner öfver verkningarna af en förlängd kamp från kvinnornas sida för rättigheter, som ur ren rättfärdighetssynpunkt borde beviljas dem, framkallade likaledes de lifligaste bifallsyttringar.

Sedan fru Amanda Horney med några gripande exempel pekat på de offer, som folkets arbetande kvinnor bringa samhället, och att de till gengäld borde ha sin medborgarrätt såväl som mannen, upplöstes mötet efter att ordföranden för aftonen, fröken Anna Kleman, med några ord tackat mrs Chapman Catt och de öfriga talarna och följande resolution föreslagits och af mötet enhälligt antagits:

Då riksdagen år 1906 i sin skrifvelse till kungl. maj:t uttalande, att det icke kunde anses förenligt med den allmänna rösträtts princip att utestänga kvinnorna från politiskt inflytande,

då denna princip hos oss nu vunnit tillämpning, i hvad den afser männens politiska rösträtt,

då kvinnornas inflytande särskildt på den sociala lagstiftningens område, såsom i sagda skrifvelse påpekats, skulle vara gäneligt, och

då flera viktiga i privatlivet och i de sociala förhållandena djupt ingripande frågor nu stå på dagordningen, uttala män och kvinnor, samlade till möte i Stockholm den 8 maj 1911, sin lifliga anslutning till de i riksdagen nu framlagda motionerna om politisk rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor på samma villkor som för dess män och sin förhoppning att riksdagen genom att redan detta år antaga ett sådant förslag ville behjerta det för samhället önskvärda i att kvinnorna så snart som möjligt få vid ordnandet af de samhälleliga angelägenheterna göra jämväl sitt inflytande gällande och taga sin del af ansvaret.

Litteratur.

Väld och väld. Af Carl G. Laurin, P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm 1910.

När en konst- och teaterkritiker kastar sig in på politisk historia, är det naturligt om allmänheten blir lite förvånad och undrar om han skall reda sig lika behändigt med det senare som med det förra. Uttrycket "behändigt" faller sig naturligt att använda för den som blifvit van vid Laurins lättlöpande kåseristil, och i frågan ligger kanske också en undran om han som historieskrifvare skall drapera sig i samma mantel som kåsören eller om förf. har lika många stilar till sitt förfogande som han har roller. Mig förefaller det, som om han hade det, därest han gitter använda dem, men vid de många scenförändringar där historieskrifvarens roll ingår, nödgas han ibland tillgripa äfven andra stilar än de regelrätt episka. För dem som till så kallad "häfdateckning" ännu fordra romersk toga eller rättare sagdt akademisk peruk, kommer denna bok säkerligen mångenstädes att förefalla förargelseväckande enkel och rättfram, men jag måste säga, att jag njuter af att alldeles slippa läroböckernas historiesvenska, som årligen går igen i studentkrior, och det känns helt befriande att läsa t. ex. om hur "man slogs vildt" på Paris gator. Jag hade kanske väntat mig stilen en smula galliskt precös, — nämligen påverkad af den franska prosa som legat till grund, sådan den så ofta förefaller oss äfven i modern fransk historieskrifning med dess utmejslade satsfogningar och dess rikedom på stegringar och antiteser. Men man blir angenämt öfverraskad af att finna den vara enkel svensk talprosa, här och där, när innehållet så kräver, giftdrypande af sarkasm eller ljungande af moraliskt patos. (Förf. har själf uppfunnit det dråpliga ordet "moral-skräck", så jag har anledning förmoda, att han inte tar det sista ärligt menade berömmet som en förolämpning.)

Man har rik användning för både sarkasm och patos i denna skildring af "fem decenniars hätska strider mellan falsk auktoritet och falsk frihet, mellan nationalism och revolutionism". Fransmännen ha ju bestått åskådringsöfningarna till samtidens lektioner i statsrätt, och dessa dramatiska öfningar, som kostat dem själfva så mycket blod och tårar, ha för de andra länderna endast utgjort en massa af bevis på den satsen, att folk icke ostraffadt afbryter en konstitutionell utveckling och lägger sig att sova i enväldets hägn. Frankrike har bäst visat, att en

dylik utveckling, en gång afklippt, icke kan rekonstrueras genom ens ett århundrades experimenterande med statsrättsliga teorier från främmande håll. Det organiska sammanhanget mellan Frankrikes många författningar efter 1791 och dess föregående historia har en betänklighetslikhet med det organiska sammanhanget mellan julgransäpplena och julgranen, och till följd häraf ha också Frankrikes författningar liksom julgransäpplen oupphörligt måst förnyas. Ombytena kallas revolutioner eller statskupper, och af dessa har Carl Laurin valt att skildra dem af 1840, 1852 och 1870 jämte de mer eller mindre revolutionära — eller nationalistiska — kriser som kallas Boulanger- och Dreyfusdramerna. Han har härvid godtt tillfälle att göra front åt två håll, och han gör det också i en dråplig attityd: "visande tänderna åt den nya skolan och vändande ryggen åt den gamla."

Sällan får man väl till lufs en bok, som så skoningslöst och duktigt afhånar all slags dogmatism, både konservativ och liberal, utan att predika, endast genom att lugnt skildra händelserna i den rätta belysningen. Han ser det goda i Napoleon III:s så ofta häcklade regering, han rycker utan pardon af Pariskommunen de lånta fjädrar, hvarmed socialistisk sentimentalitet bekläddt den, och han genompryglar gladeligen så godt som hela det moderna Frankrike i den ingående och fullkomligt "spännande" skildringen af Dreyfusaffären. För liberala stockholmare har boken kanske mera lärdomar än för några andra kategorier af vårt folk, förklarligt nog genom förf:s speciella klarsynthet för felet inom sin egen miljö. Särskildt i freds- och försvarsfrågorna har boken råkat få en aktualitet, hvarom förf. säkert icke drömde, när han skref den.

Vi ha alla skäl att vara tacksamma för Laurins "Väld och våld", inte minst för att förf. inte dragit sig för det, vetenskapligt sedt, otacksamma ämnet. Alla historici, som behandla något af nyaste tidens historia, bruka be om ursäkt för sin djärfhet att syssla med en tid, där de verkliga källorna ännu flöda så sparsamt och där man mest har tidningslitteratur att tillgå, hvarför man alltid riskerar att snart få sin framställning föråldrad. Att på sådana villkor ändå inte dra sig för att söka gifva någon ledning åt de famlande försöken att tyda samtidens politiska gåtor, det måste i viss mån ha varit ett offer, äfven om den skaparglädje, som lyser genom arbetet, kan ha varit en stor belöning.

Lydia Wahlström.

Insänd litteratur.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Ödevägar.** Af Anna Ekelöf — **Djävulens bländverk.** Noveller af Christian Günther. — **Familjeflickor.** Några profiler af Axel Ahlman.

Hugo Gebers förlag, Stockholm: Handbok för menige man. **Vår nya rösträtt i stat och kommun.** Af Olof Palme, fil. lic. Tredje väsentligt tillökade och omarbetade upplagan. P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm: **Färöarna.** Bland hvalfångare och folkvisedansare. Af Ester Åkesson.

Fragment ur ett kvinnoöde.

III.

Det är ju ingen småsak för Sophia Brahe att ensam fara ända till Schweiz, men hon vill kosta på sig det förnämsta varma bad som Paracelsus har rekommenderat för att få bot för sitt onda i sidan. Hon beskriver nu hvad hon hittills gjort för det utan att bli hjälpt. Doktorn tror det kommer af all hennes grämlse och melankoli. Emellertid ville hon visst alltför gärna fara till sin "gode broders" barn, om de kunde ha någon nytta däraf, ty Gud vet att hon aldrig skall öfverge dem. Men hon har inte ens kunnat läsa deras bref med underrättelsen om broderns död.

Jag hafver icke kunnat tåla det onda och har icke orkat höra det nämnas eller skriva därom. Medan han låg sjuk lät han skriva mig ett bref och lät mig veta allt som rörde honom. Gud vare honom nådig i sitt eviga rike för allt det goda han af hjärtat gjort mig, för all hans omsorg och bekymmer öfver allt som gick mig emot. Förra sommaren skref han mig till och inbjöd mig att komma till honom med alla mina tjänare, så ville han bekosta min resa och ge mig fritt underhåll i Prag så länge jag hade lust att stanna hos honom och skref, att kunde han intet annat godt göra, så kunde han väl lätta mina tankar och afstyra att jag alltid fick höra det myckna onda man gjorde mig. Jag förmår ej skriva mera härom. — —

Detta är Tyge Brahes eftermäle ur hennes tunga hjärtas djup. Hur lifligt hon förut deltagit i den älskade broderns onåd och landsflykt samt slutliga upprättelse vid kejsarens hof, därom lämna flera uttalanden af henne annorstädes vittnesbörd. De närmare omständigheterna vid hennes bröllop skildrar hon på följande sätt:

Min hjärtans kära syster! I skriven att i hafven hört att Eric och jag hafva hållit bröllop och önskar oss lycka, hvarför jag gärna tackar er. Vi gjorde här ett litet gästbud fjorton dagar före påsk och hade blott 7 herremän och 7 fruar hos oss. Gud gifve det må vara skedd i en god och lycklig tid, oss till glädje! Jag hade då i akt att resa till Pfeffersbad, men då jag hörde det var så lång väg dit, ville jag ha Eric med mig och tor-des icke resa ensam dit. Så det var sannerligen orsaken hvarför vi gjorde det (bröllopet), annars hade jag väl ännu låtit det dröja, som det nu har gjort i tolf år, till dess Eric hade gjort en resa i Tyskland; ty fjorton dar förut visste vi det icke själf, men fingo den tanken, för att han skulle följa mig på den resan till Basel, så skulle han sen rest annorstädes till Tyskland och uträttat det ärende som är så viktigt för honom, medan jag var där. Jag förmodar det behöfdes någon orsak för att föra oss därtill, men nu ångrar jag blott att vi icke gjorde det för tio år sedan, innan han for till Tyskland, då hade vår sak väl stått så, att vi icke hade lidit så mycket som vi nu ha gjort, dock hoppas jag, vill Gud, att allt skall bli godt. Jag såg nu väl att jag fick vara hos honom ibland, både för att skilja honom från det myckna folk han hade och för att råda honom. Ju längre han var härute, ju sämre stäldt blef det för honom, och jag visste svårigen väl, att aldrig ville jag öfvergifva honom, det var så långt ifrån; därför var det bäst jag blef hos honom och hjälpte honom med hvad jag kunde. Hade jag blott förr gjort det!

Något dessförinnan kommo mina kusiner och käras-te ungdomsvänner, Anna Bille och Lise och Birgitte hit.

Då blef jag så glad att där var någon i Danmark som kom ihåg mig och ville göra så mycket för min skull att resa till mig, ändock de visste alldeles intet om att det då var så knappt för mig med pengar, att vi icke visste hvad vi skulle taga oss till. Jag hade med förlof att säga icke ett helt par strumpor på mina ben, båda mina hälar stack ut, som de ock nu göra. Då gaf Lise och Birgitte mig sina linnekläder och Anna Bille lät om natten sprätta lifvet af sin kjol och sätta till min, ty mitt kunde icke hänga samman längre. Så hade Eric pantsatt sina kläder, och Lise och Birgitte ville ju tvunget att han skulle hafva dem att gå med den dagen, därför pantsatte de sin guldsked och sitt urverk för kläderna, och sedan då de kommo hem sände de själftva pengar hitut och inlöste det igen. Och Lise sände mig därtill ett stycke lärft och något annat tyg, så de hafva gjort mer än skäl för sig, ehuru det icke var lätt för dem att göra det, och jag är ledsen att de gjorde det. Jag har haft* en så bedröflig vinter, och jag har gråtit mera i denna vinter än jag gjort tillförene i alla mina dagar, undantagandes en gång, så att jag varit försvagad därpå både i hufvud och hjärta. Så många vedervärdigheter hade jag att tänka på, så att jag fick ingen sömn, och var så melankolisk, att jag aldrig visste hvad jag ville; och just på den tiden sände Vår Herre hit de goda människorna. Då sade jag dem att deras kedjor och hufvan och allt det andra var borta (en pärlhufva och pärlstickade handskar m. m. som Lise förut nödgat henne att taga emot i hopp att därmed kunna lösa henne fri för skuld), och då icke allenast ångrade de det icke med ringaste tanke, men då de finga höra att jag hade gråtit därför, blefvo de ledsna däröfver och sade de ville hellre bränt det, och det är sannerligen deras allvar." (Hon uppehåller sig härvid, emedan systemen förebrått henne, att hon tagit emot dessa saker och pantsatt dem.) Så har jag så godt af att de äro så hulda mot mig och mena så trofast med mig i denna tid, som världen har gått mig emot. Ingen kan tro hur det känns därvid i mitt hjärta. Så hafva de icke öfvergifvit mig som andra, och jag har i all sanning tackat Vår Herre därför med våta ögon att han har unnat mig detta goda. Ty jag skattar huldhet högre än all släkt och börd och högre än alla pengar. Gud bevara och löne dem därför! Jag skall aldrig glömma det goda de hafva gjort mig, och jag hafver alls intet gjort dem. Och när de hade rest härifrån, då längtade jag så efter dem och for strax till dem; då gaf de mig pengar att resa tillbaka hit igen. — — —

Jag hafver nu gjort reda för eder om mina "legender", hvilka äro både långa och underliga — — — Jag hafver lidit mer än nog i detta land — — — Men jag vet väl att man till allt det jag har skrivit kunde svara och säga, att jag väl kunde haft det bättre. Detta är nu ett långt snack och är dock svar nog härtill: det hafver så varit beskärmt af Gud, och allting kommer dock Guds barn till godo. — — —

I så enkla och rörande ord målar Sophia Brahe några af de vidriga omständigheter, som föranledde henne att med fullt öppna ögon taga det afgörande steg hon endast önskade sig ha tagit långt förut. Hett hade hon älskat Eric Lange, och länge hade hon åtrått lyckan af en förening med honom. Men först vid den ålder, då människan lärt sig se på lifvet utan alla illusioner, förkrossad af sorg efter broderns död, hade hon nått sina drömmars mål. Och hvad hon i själftva verket därmed vann var endast rättigheten att som Eric Langes hustru få dela och lida samma vedervärdigheter som han.

*) Tyge Brahe dog i okt. 1601.

Äfven efter giftermålet ser hon Eric alltför sällan. Han är ofta borta hela sju eller åtta veckor, kommer så hem för en dag, stundom blott för en half. Själft är hon som alltid så rastlöst sysselsatt, att hon "icke har tid att följa honom". Kanske snarare icke råd, ehuru hon icke vill erkänna det för systemen. Och hennes dagar gå i ensamheten nu som fordom på Erichsholm med studier, skrifning och "destillering af allehanda hvad jag kan skrapa samman". — — —

Hennes sammanlefnad med Eric blef sålunda hvarken ostördt lycklig, ej heller lång. Hvar eller när Eric Lange dog har icke med säkerhet kunnat fastställas, dock har det inträffat efter ett föga mer än tioårigt äktenskap.

Knappast hunno de någonsin så långt som till Prag, ehuru en sägen vill veta, att det var där hon, såsom "Eric Langes efterleverska", blef nödsakad att sitta på torget och sälja kram för att lifnära sig. Hennes son skulle där ha passerat "torgmadamen" och igenkänt sin moder på den ring hon bar samt ha fört henne hem. Ehuru denna sägen saknar allt stöd, visar den dock i huru djupt armod hon enligt allmänna meningen råkat, eftersom den länge gällt för att vara sann.

Thage Thott, som aktade sin morbroder Tyge synnerligen högt, har äfven enligt Sophias vittnesbörd varit Eric Lange "god", enär han skref "ett vackert bref på franska" till honom. Mellan modern och sonen rådde alltid det bästa förhållande, och kanske var det verkligen till slut han, som förde henne hem till den gård i Helsingör, där hon erhöi en hennes börd icke alltför ovärdig bostad. Där fick hon under sin återstående lifstid i ro syssla med de omfattande släktforskningar, hon sedan många år bedrifvit och som väl nu togo henne helt i anspråk, då hon här lät kopiera sin vidlyftiga släktbok.

Har den gamla någonsin velat åter beträda sin forna lycksalighets ö, som låg där så lockande nära i aftonso-lens betagande glöd? Har hon suttit än en gång vid Uranienborgs berömda brunn, hvilken tillika med några grundmurar och svaga spår af vallar numera är allt som minner om ställets glansdagar, och har hon där "med våta ögon tackat Vår Herre" för lyckliga minnen? Eller har hon icke "gittat" utsätta sig för smärtan att återse den redan då så förändrade nejden? Där fanns ju nu icke sten på sten af det ståtliga slottet att döma af ett bref, däri hennes brorson Jörgen Brahe 1645 erhöi kungligt tillstånd "att få bortföra hvarthän honom lyster alla de med inskrifter eller uthuggna figurer sirade stenar, som ännu kunna finnas kvar på Hven". Med all säkerhet har hon dock ofta sändt en lång tårskynd blick bort mot den höga östranden därute. Och när hennes fjärrskådande öga spanande vändes uppåt mot rymdens tusen världar, har måhända hennes för mystiken anlagda hjärta, trotsande all vetenskaplighet, undrande sport, om hon i någon af dem skulle förunnas en återförening med Tyge och Eric.

Så ha Sophia Brahes sista lefnadsdagar förrunnit, endast förgyllda af sonen Thages välgång och lycka. Och när hon någon gång visat sig på Helsingörs gator, har hon för främlingen utpekats som den store Tyge Brahes

Sprid Dagny!

Nyheter för Vårer.

PROMENADDRÄKTER — KAPPOR — KJOLAR

Största urval - Alla prislägen.

SIGRID HANSÉN, Kappaffär.

29 Västerlånggatan 29

för sin lärdom berömliga syster — "en kvinna som i mer än ett hänseende förtjänar kallas en ära för sitt stånd, sitt kön och sitt fädernesland."

År 1643 slocknade hennes lif. Öfver det lyser alltjämt med mild glans, som en stjärna af första ordningen, historien om ett icke blott i lust men in i den bittra nöden trofast älskande kvinnohjärta.

Sigrid Platen.

Notiser.

Mrs Chapman Catt i Kristiania. Om den fest, som efter mrs Catts föredrag i Kristiania hade anordnats på Grand Hôtel, berättar "Kvindestemmerets-Bladet", att bland gästerna märktes bl. a. statsminister Konow, utrikesminister Irgens och amerikanske ministern mr Pierce med fru. Statsministern, som satt på mrs Catts högra sida, höll ett välkomsttal till hedersgästen, framförande sina bästa önskingar om framgång för de amerikanska kvinnorna i deras kamp för rättfärdighet.

Under aftonen ankommo telegrafiska hälsningar från f. statsministern Sigurd Ibsen med fru samt borgmästare H. E. Berner med fru.

Föreningsmeddelanden.

Uppsala F. K. P. R. har till allt sitt öfriga lifliga och framgångsrika arbete detta år utvecklat en större förlagsverksamhet genom att tätt efter hvarann utge icke mindre än tre olika "flygblad", som genast rönt en strykande åtgång. Flygblad nr 2 "Uppåt!", dikt af Teresia Eurén, upplästes vid föreningens årsmöte helt nyligen af förf., som genom sitt vackra och känsliga framförande fick fullt uttryck åt den vackra dikten.

Nr 3 utgör prof. Hjalmar Öhrvalls anförande i stora akademiska konsistoriet vid behandlingen af frågan om "Kvinnors anställande i statstjänst". Den som i denna för den studerande kvinnliga ungdomen så ytterst viktiga — och så misshandlade — fråga vill få glädjas åt en fullkomligt rättvis och opartisk syn på saken skall ej underlåta att ta del af prof. Ö:s anförande. Flygblad nr 4 består af en serie brevkort med autografer och porträtt af bl. a. Frigga Carlberg, Lydia Wahlström, Signe Bergman, Gulli Petrini, Selma Lagerlöf m. fl. Pris: Nr 2 pr ex. 2 öre, 100 ex. kr. 1: 50. — Nr 3 pr ex. 5 öre, 100 ex. kr. 4:—. Nr 4 pr ex. 10 öre, pr serie om 12 st. 1 kr.

Rekvireras hos fru Ellen Hagen, Uppsala.

Grenna F. K. P. R. höll den 28 april sitt ordinarie möte, hvarvid förekom redogörelse för föreningens verksamhet under 1910, revisionsberättelsen upplästes och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Mötet beslöt insända skrifvelse till ortens riksdagsmän med begäran om deras understöd af motionerna vid pågående riksdag om politisk rösträtt för svensk kvinna på samma villkor som för svensk man. Till föreningens representant vid världskongressen i Stockholm 12—17 juni utsågs dess ordförande, fru Berta Bergin. Nyutkommen rösträttslitteratur upplästes och utdelades. 5 nya medlemmar ha i år redan inträdd i föreningen.

F. K. P. R. i Vänersborg hade tisdagen den 11 april anordnat en talrikt besökt sago- och visafest. Vår "sa-

gotant", fru Elsa Blomgren, tjugade alla, barn som vuxna, med sin konstnärliga tolkning, vare sig hon förde åhöraren med sig på "den ståndaktige tennsoldatens" äfventyrliga resa eller de fingo följa den norske bonden Gudbrand på hans bytesfärd.

I Malmö F. K. P. R. höll fru Thora Knudsen, Borgerrepresentant (stadsfullmäktigeledamot) från Köpenhamn, tisdagen den 25 april på föreningens inbjudan föredrag öfver ämnet "Kvinden, Hjemmet og Samfundsopgaverne".

Föredraget hade lockat en talrik åhörareskara och Odd-Fellowordens sal var fylld till sista plats. Det alligenom gedigna föredraget, som med allvar och värme framhöll kvinnornas plikter i hem och samhälle samt nödvändigheten för dem att uppnå politisk valrätt och valbarhet, mottogs med entusiasm. Efter föredragets slut behandlades föreningsangelägenheter.

Med anledning af de i riksdagen väckta motionerna om lösning af kvinnornas rösträttsfråga fattade mötet en resolution, till ordalydelsen sammanfallande med Ronnebyföreningens, hvilken återfinnes i föregående veckas nummer under föreningsmeddelanden.

En ny F. K. P. R. har bildats i Sölvesborg efter föredrag af fru Ella Billing. 42 medlemmar ingingo genast i föreningen och efter mötet valdes styrelse- och centralstyrelsemedlemmar.

Till förmån för kongresskassan och på föranstaltande af fru Alma Vik gafs sistlidne lördag en sällskapsafton på Grand Hôtel i Stockholm, till hvilken mrs Chapman Catt mottagit inbjudning. Några välkomstord riktades till mrs Catt af dr Buerger Goodwin, hvilka besvarades af mrs Catt, hvarefter fru Buerger Goodwin höll ett föredrag öfver Thomas Hardy. Vidare upptog programmet några sångnummer samt plastisk dans.

LINNEDRÄKTER

enl. kliché af prima
linne, i hvitt och
beige **Kr. 26,50**

KJOLAR

af prima linne
Kr. 9,50

LINNEROCKAR

från **Kr. 13,50**

AKTIEBOLAGET
NORDISKA KOMANIET
Stureplan

Vid blodbrist och svaghet

gör Vasens (f. d. Nordstjernans) järnpreparat »Ferrol» största verkan. Starkt aptitgivande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

Mjolk dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock grädd för 90 öre lit.
fina smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag. Klarabergsgatan 68.

Allm. Tel. Br. 5241.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$, och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat minst 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Ung musikalisk flicka

af familj, som genomgått 8-klassigt läroverk samt 3-årig kurs vid Göteborgs Slöjdförenings Skola, önskar till hösten (el. sommaren) plats i god familj i stad el. på landet att deltaga i väfning, sömnad m. m. samt teckna och spela med barnen i huset. Kan äfven om så önskas, läsa med små barn. Svar med uppgift om lön m. m. snarast möjligt till "S. R. M.", poste restante, Göteborg.

Bildad

Husföreståndarinna

önskar plats hos bättre ungherre eller änkeman. Kunnig i allt som hör till ett hems skötande. Betyg finnas. Tacksam för svar under adr. "Ordningsfull", Hernösand p. r.

Lärarinna

önskar under månaderna juli och augusti plats i familj att mot fritt vivre läsa med barn i folkskolans ämnen samt undervisa nybörjare i pianospelning. Svar till "Våren 1911", Malmberget.

Under sommaren

önskas plats i godt hem, där husmoder saknas, helst för några små barn, af bättre 34-årig flicka med eget hem. Svar till "Godsint o. plikttrogen landsflicka", Strängnäs, p. r.

Ung flicka,

som genomgått 8-kl. läroverk, önskar under sommaren komma på landet för att läsa och spela med minderåriga barn. Svar till "Sommaren 1911" p. r. Nyköping.

Skolkökslärarinna,

som under vintern innehar annan plats, önskar under sommaren plats vid skolkök eller i större landthus-håll. Svar t. "Maj—Okt.", Gäfle, p. r.

Ung flicka

önskar under sommarmånaderna från 1:sta juni plats, helst uppigegnom Sverige, såsom hjälp och sällskap i familj där ungdom finnes. Är kunnig i all slags sömnad och enklare matlagning, samt kan äfven biträda med skrifgöromål om så önskas. Obs! Vid lön fästes mindre afseende, men önskar i stället anses såsom familjemedlem. Svar till "Tjänstemannadotter", Kiosken, Vasaplatsen, Göteborg.

Apotek.

Ung flicka som under snart två år tjänstgjort som tekniskt biträde å apotek och har utmärkta betyg från denna verksamhet, önskar anställning. Svar med löneuppgift till "Praktisk och fortfärdig", denna tidnings expedition, Stockholm.

Ung flicka.

van att sköta sjuka, önskar medfölja dam eller äldre herre till badort. Svar till "1911", P. R., Hufvudpostkontoret, Göteborg.

Att sköta hemmet

för ensam god äldre herre eller dam eller ock att som hjälp få medfölja till badort, önskas af stilla och allvarlig flicka. Svar t. "Stilla hem", Bollnäs.

En stillsam, bättre flicka,

kunnig i kläd- och linnesömnad samt alla slags finare handarbeten, villig att hjälpa till i hvarjehanda husliga sysslor utom tvätt och skurning, önskar plats till 1:sta juni. Vackra betyg finnas, lön önskas Svar t. E. A., Väsby, p. r.

Sällskapsdam

bildad, med goda rekommendationer, önskar anställning från början af juni. Vidare upplysningar genom Fredrika Bremerförbundets Byrå, Stockholm.

Bildad tysk dam

önskar anställning som sällskap eller för större barn. Vidare upplysningar genom Fredrika Bremerförbundets Byrå, Stockholm.

Bildad, allvarlig flicka,

exam. i sjukvård, önskar plats som vårdarinna åt sjukt. äldre Dam eller Herre eller åt något krent barn. Svar t. "E K.", Kalmar p. r.

Ung, kvinnlig gymnasist,

som nästa vår aflägger studentexamen å latinlinjen, önskar sommarkondition, Svar till "Musikalisk" p. r. Alingsås.

Husföreståndarinna,

(medelålders) söker plats till 1 juli i godt och treffligt hem. Fullt kompetent, fina rekommendationer. Sv. t. "Ensamstående", Skara p. r.

För 17-års flicka

af god familj sökes plats å herrgård eller i prästgård för att deltaga och lära sig alla inomhus förefallande göromål. Helst där jämnårig ungdom finnes, o. god ledning erhålles. Sv. t. "Fritt vivre", Spånga.

Herrar Tandläkare!

Flicka med någon kunskap i ka-
utschusarbeten önskar plats sna-
rast. Betyg finnes från förut inne-
hafd plats. Svar till "Tekniker",
p. r. Sollefteå.

23-årig flicka

af god familj, något van vid sjuk-
vård, önskar under sommaren med-
följa till badort som barnfröken
eller som hjälp och sällskap åt
äldre dam. Svar torde godhets-
fullt sändas före 10 maj till "G-i",
Linköping p. r.

Bättre anspråkslös flicka

önskar komma i vänligt hem som
husmoderns hjälp. Helst i Stock-
holm eller dess närhet. Vill anses
som familjemedlem. Svar till Läns-
tidningens Platsredaktion, Katrine-
holm, f. v. b.

LEDIGA PLATSER.

Vid Nässjö Samskola,

som står under öfverstyrelsens in-
spektion, blir till nästkommande
hösttermin en lärarinneplats ledig
med undervisningsskyldighet i tyska
och engelska (klass IV—VI).

Utbildning: ämbetsexamen, filo-
sofie kandidat eller högre lärarinne-
seminarium. Lön 1,500.

Ansökningar ställda till skolans
styrelse torde sändas före den 1:a
juni under adress: Rektor Filip
J:son Carlström, Nässjö.

Lärarinneplats ledig

för nästkommande läsår vid Tida-
holms ensk. mellanskola. Hufvud-
ämnen: matematik, fysik och kemi.
Undervisning i teckning önskvärd.
Lön 12 à 1400 kronor, efter kom-
petens. Till Styrelsen för Tidaholms
ensk. mellanskola ställda ansökning-
ar skola vara insända före maj
månads utgång till Föreståndaren
för mellanskolan, Tidaholm, som
äfvén lämnar upplysningar.

Sköterska,

frisk och bestämd och med intresse
för skötsel och uppfostran af en 8
års gosse erhåller genast plats. Svar
med rekommendationer till "Gosse"
under adr. S. Gumælii Annonsbyrå,
Stockholm, f. v. b.

Vid Dalarnes Sinnesslöanstalt

är lärarinnebefattningen ledig till
ansökan. Begynnelselön 500 kronor,
bostad och vivre. Tillträdestid: 1
juli 1911. Ansökningar insändas
till ordföranden i styrelsen för Da-
larnes Sinnesslöanstalt, Falun, senast
den 24 maj 1911.

Sjuksköterska

Sjuksköterskeplatsen vid Ströms
Bruk är ledig att genast tillträdas
och torde ansökningar åtföljda af
betyg och referenser insändas till
Ströms Bruks Aktiebolag, Ströms-
bruk.

Lärarinnebefattningen

i handarbete vid Katrineholms Ele-
mentarläroverk för flickor är till
ansökan ledig före den 15 Maj.
Ansökningshandlingar med intyg
om genomgångna kurser (däribland
H. Lundins slöjdkurs) jämte flick-
skolebetyg och friskbetyg insändas
till styrelsens ordförande under adr.
Kristinehamn. Lagstadgad lön och
pensionsbidrag från skolan.

STYRELSEN.

Lärarinneplats

ledig vid Mora Samskola för bör-
jan af h. t. 1911. Ämnen: mate-
matik, fysik och kemi, något mo-
dersmålet samt helst äfvén teck-
ning. Lön 1400 kr. jämte bidrag
till pensionsafgift.

Ansökningar insändas före den
20 maj till Föreståndaren, under
adr. Mora.

Platsen som Arbetsförestånderska

å Norrköpings Arbets- & Försörj-
ningsanstalt är ledig 1 juni för
stadgad kvinna med ordningssinne
och ledareförmåga samt fullt hem-
mastadd i sömnad, väfning och
större modern tvättanstalts skötsel.

Löneformåner: 500 kr. och fritt
vivre. Till Fattigvårdsstyrelsen ställd
ansökan åtföljd af kompetens-, frejd-
och läkarebetyg bör vara styrelsen
tillhanda före den 15 maj, under
adress Norrköping.

Norrköping den 22 April 1911.
Fattigvårdsstyrelsen.

Bildad, anspråkslös och barn- kär ung flicka,

som tillsammans med dylik, under
husmoderns ledning, vill åtaga sig
alla inom hemmet förekommande
göromål där ej jungfru finnes, er-
håller plats. Lön 10 kr. pr mån.
samt anses som familjemedlem.
Svar med fotografi till "X" Møl-
backa p. r.

DAGNY, KVINNORNAS BÄSTA PLATSANNONSTIDNING

Duglig Stenograf o. Maskinskrifverska

får plats i härvarande större
försäkringsbolag. Sökande bör
hafva genomgått högre flickskola
och vara hemma i tyska. Den,
som dessutom är kunnig i en-
gelska och franska, har företräde.
Svar, med betygsafskrifter och
uppgift å ålder, familjeförhål-
landen och referenser, till "Per-
fekt", Dagens Nyheter, Gustaf
Adolfs torg. Stockholm.

Skolkökslärarinna.

Vid Linköpings Elementarläro-
verk för flickor finns instundande
läsar plats för skolkökslärarinna
med tillträde omkr. den 1 septem-
ber. Lön 1,300 kr. och delvis fritt
vivre. Kompetensvillkor: aflagd ex-
amen såsom skolkökslärarinna eller
däremot svarande kunskaper.

Ansökan ställd till Styrelsen och
åtföljd af afgångsbetyg från skol-
kökslärarinnekurs, läkarebetyg och
helst betyg öfver föregående tjänst-
göring insändes före den 20
maj till undertecknad

Ada Arwedson.
Föreståndarinna
adress Linköping.

En verkligt skicklig Hushållslärarinna,

helst troende, med värdigt sätt,
undervisningsvan i alla till en hö-
gre hushållsskola hörande ämnen,
särskildt finare matlagning, erhål-
ler förmålig anställning. Svar m.
betyg och referenser till Box 46,
Katrineholm.

FÖR KONTORSVAN FLICKA,

kunnig i bokföring samt med nå-
gorlunda språkkunskaper, finnes ge-
nast plats å större kontor. Svar
med fullständiga uppgifter å inne-
hafda platser till märke "Export-
bokföring" under adress S. Gumælii
Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Stenograf,

manlig eller kvinnlig, fullt kom-
petent att stenografera svenska
och tyska språken, samt snabb
maskinskrifvare, erhåller genast
plats.

Svar till "Nu genast" under
adress S. Gumælii Annonsbyrå,
Stockholm, f. v. b.

Duglig, svensk Stenograf

och maskinskrifverska erhåller plats
1 juni i maskinfirma. Svar till
"Fullt kompetent", Sv. Telegram-
byråns Annonsafd.

Förestånderska

fullt kompetent att förestå finare
hvitvaru- och trikåaffär i större
landsortsstad önskas 1:sta juuni.
Vana vid inköp önskas. Svar med
fotografi och löneanspråk till
"ABEA", under adress S. Gumælii
Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m.
Muntliga och skriftliga
upplysningar genom
Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,
54 Drottninggatan.

GYNNA ALLTID DAGNYS
ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 2⁰ | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns öfverfeta **LANOLINTVÅL**, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev.
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 3275 på

Mönstertidningen Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lösnummer 30 öre. Innehåller mönster till broderier, väfnader, läderplastik, gyllenläder, drifning i metall, målning på porslin, trä, m. m.
Prenumeranter få begära mönster.
Äldre årgångar realiserar.

Red.: Valhallavägen 19. n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,
STOCKHOLM, 27 Klarabergsgat. 27.

Handarbeten, rikt urval
Nationaldräkter, tyger
och tillbehör
Träslöjd, stort lager
National- och Garneringsband, egen tillverkning.

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Lektioner i Linnesömnad,
(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling.
Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg. 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Broderiaffären

3 n. b. Kommendörsгатan 3 n. b
Rekommenderar sitt välsorterade lager af Schweizerbroderier och Spetsar

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Sju praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

I Guldslottets Rosengårdar. Sagor och berättelser af Harald Östenson. 151 sid., 39 ill. Kartonnerad. Pris 75 öre
Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Högre Lärarinneseminariet

vid
Stiftelsen Kjellbergsska Flickskolan

omfattar 3 ettåriga afdelningar. De två senare åren ägnas åt specialstudier. Afgångsbetyg från seminariet medför "högre lärarinnekompetens".

För inträde i afdelning I fordras fullständigt afgångsbetyg från 8-klassig flickskola eller genom inträdesexamen styrkta motsvarande kunskaper. Ansökningar, åtföljda af betygsskrifter, frejde- och läkarebetyg, torde före den 1 juni insändas till seminariets föreståndarinna, Södra Vägen 23 Göteborg. Prospekt på begäran.

Göteborg i Mars 1911.
(Nord. ÅB. 48137)

STYRELSEN

Annonsera i DAGNY!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Paulina Kuczalska-Reinschmit. Af A. M. J.

Barnavårdsmötet i Stochholm. Af Ellen Afzelius.

Rösträttsskåseri. Af Jenny Velandér.

Ny förlikningsbill i engelska underhuset.

Riksdagen.

L. K. P. R:s opinionsmöte i Stockholm.

Carl G. Laurin: Våld och våld. Rec. af Lydia Wahlström.

Fragment ur ett kvinnoöde. III. Af Sigrid Platen.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**